

Ryhmäpuheenvuoro 27.5.2024

Vuosi 2023 jää historiaan uuden alkuna, niin valtion kuin kuntienkin taloudessa, valitettavasti vain muutos toi epävarmuustekijöitä runsaasti molempiin.

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa ja palvelut Jämsässä siirtyivät K-S hyvinvointialueen vastuulle. Jämsän kaupungilla on vuonna 2015 solmittu, 10 vuoden ajan voimassa oleva sotepalvelujen ulkoistussopimus Jämsän Terveiden kanssa. Vuoden -23 aikana kuitenkin hyvinvointialue päätti, että sopimuksen jatkamisen mahdollistanutta 5 vuoden optiota ei käytetä. Tämä tarkoittaa sitä, että ulkoistussopimus päättyy 30.8 2025.

Vuoden -23 aikana hyvinvointialue myös päätti palveluverkkoselvityksen tekemisestä vuoden -24 aikana. Tuo selvitys tulee päätökseen aivan pikapuoliin ja tulee vaikuttamaan Jämsän kaupungin talouteen ja sotepalveluiden saatavuuteen merkittävästi tulevina vuosina.

Päivystysasetus antaa Jokilaakson sairaalalle leikkaustoimintaluvan tämän vuoden loppuun. Keski-Suomen hyvinvointialue on hakenut päivystysluvalle jatkoa vuoden -25 loppuun saakka. Virallista tietoa päivystysluvasta ei ole vielä saatu.

Kaupungin toiminnaksi vuoden 2023 muutoksessa jäi sivistystoimen, elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen sekä järjestäminen. Lisäksi ovat kaupungin omat konsernitoimintaan liittyvät palvelut.

Näiden palvelujen järjestämisen haasteena on väkiluvun jatkuva laskeminen, jossa korostuu syntyvyyden lasku ja vanhusten määrän suhteellinen nousu väestössä. Kun esimerkiksi valtionosuudet määräytyvät yhä enemmän lasten ja nuorten lukumäärän mukaan, vaikuttaa se suoraan kaupungin talouteen. Väestöllinen huoltosuhde on Jämsässä vuonna -23 **86,0** ja Jyväskylässä **50,1**. Huoltosuhde tarkoittaa alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrää sataa työikäistä eli 15-64 vuotiasta kohti.

Hyvinvointialueen vaikutus Jämsän veroprosenttiin oli kunnalle jäävän osuuden lasku 21 % - 8,36 prosenttiin. Veroprosenttia leikattiin tasasuuruisesti kaikilta kunnilta hyvinvointialueen talouteen. Perusteena järjestelylle oli, että veronmaksajan asema ei saa muuttua kunnissa. Kaikki tiedämme miten tässä taloudellisesti kävi. Hyvinvointialueiden alijäämät ovat mittavia.

Valtionosuudet putosivat 370 €/ asukas ollen yhteensä **1,7** me Jämsälle. Talousarviota vuodelle -24 tehdessä vo summat muuttuivat melkein viikoittain. Jämsä haki ja sai vuoden -22 alijäämien kattamiseen harkinnanvaraista vo **1,1** me, joka on ollut tarkoitus kohdentaa talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta.

Jämsän verotulot laskivat vuodesta -22 **91,105** me vuoteen -23 **47,25** me. Näistä kunnallisvero oli v.-22 **71,72** me ja vuonna -23 **32,89** me. Jämsän tilinpäätös

v. -23 oli **1,2** me ylijäämäinen ja tämä vähensi entisen alijäämän (3,5me) osuutta **2,3** miljoonaan euroon.

Tulevien vuosien valtavat haasteet kuntataloudessa, jossa alijäämät täytyy kattaa vuoden -27 aikana, eivät anna mahdollisuutta levätä laakereilla eikä mahdollisuutta tuudittautua tunteeseen hyvästä taloudesta. Jos edellisen vuoden tilinpäätös erilaisten vuoden-22 verohäntien ja harkinnanvaraisen vo.n johdosta antoi hyvän talouden tunteen , se tunne on syytä unohtaa.

Jämsän kaupungin luottamushenkilöille kiitokset yhteistyöstä vuoden 2023 aikana. Muistetaan, että meillä on yhteinen vene, soudetaan samaan suuntaan, eikä keikuteta sitä liikaa.

Kaikki kaupungin työntekijät;

Teette työtänne kovan henkisen ja osin fyysisenkin paineen alla. Tunnistamme tuon paineen lisääntyvän, kun yhteiskunta joutuu supistamaan, säästämään ja

organisaatioiden toimintoja tarkastelemaan. Teemme parhaamme tukeaksemme teitä haasteissa ja tavoittelemme jatkuvaa vuoropuhelua henkilöstön kanssa.

Kiitoksia koko konsernille!

Olemme hyväksymässä tilinpäätöksen vuodelta 2023

Jämsän Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä.